

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	สิทธิในการจัดการทรัพยากรโดยชุมชน : ศึกษาเปรียบเทียบ ต่างประเทศกับประเทศไทย
ผู้เขียน	นายบุญชู ณ ป้อมเพ็ชร
ปริญญา	นิติศาสตรมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์สมชาย ปรีชาศิลป์กุล

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้ศึกษาถึงแนวทางการรับรองสิทธิชุมชนในระบบกฎหมายของต่างประเทศเปรียบเทียบกับกรรับรองสิทธิชุมชนในระบบกฎหมายของประเทศไทยแล้วนำผลการศึกษามาจัดทำข้อเสนอในการปรับปรุงกรรับรองสิทธิชุมชนในระบบกฎหมายของประเทศไทย

ผลการศึกษาพบว่า ในการรับรองสิทธิชุมชนในต่างประเทศได้มีการรับรองสิทธิชุมชนทั้งในกฎหมายระหว่างประเทศและกฎหมายภายในประเทศ รวมทั้งในคำพิพากษาของศาลซึ่งมีบทบาทอย่างมากในการวางหลักกฎหมายรับรองสิทธิชุมชนบนหลักการของสิทธิที่ชุมชนมีมาตามจารีตประเพณี สำหรับในประเทศไทยแม้ว่ารัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 และรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 จะได้บัญญัติรับรองสิทธิชุมชนไว้ แต่การบัญญัติกฎหมายลำดับรองเพื่อรับรองสิทธิ เช่นพระราชบัญญัติป่าชุมชนยังไม่เกิดขึ้น รวมถึงคำพิพากษาของศาลที่ยังตัดสินตามกฎหมายลายลักษณ์อักษรและวินิจฉัยในปัญหาด้านเทคนิคต่างๆ โดยไม่ได้วินิจฉัยถึงเนื้อหาของสิทธิชุมชนแต่อย่างใด ทำให้เกิดปัญหาในการรับรองสิทธิชุมชนในประเทศไทยที่ไม่อาจพัฒนาไปได้

ดังนั้นการรับรองสิทธิชุมชนในประเทศไทยจะต้องดำเนินการตรากฎหมายลำดับรองเพื่อขยายเนื้อหา และขอบเขตการรับรองสิทธิชุมชน รวมถึงการตัดสินคดีของศาลที่จะต้องเปิดกว้างยอมรับจารีตประเพณีของชุมชน โดยไม่ยึดติดกับกฎหมายลายลักษณ์อักษรและปัญหาด้านเทคนิคซึ่งดำเนินการดังกล่าวจะมีส่วนช่วยสนับสนุนและเปิดพื้นที่ทางแนวคิดและการรับรองสิทธิชุมชนทางกฎหมายให้มีการพัฒนาต่อไป

Thesis Title Rights in the Management of Natural Resources by Community
: A Comparative Study of Thailand's and Other Countries'

Author Mr. Boonchoo Na Pomphet

Degree Master of Laws

Thesis Advisor Associate Professor Somchia Preechasinlapakun

Abstract

This thesis compares the legal community right affirmation in foreign countries with the cases in Thailand. The results of this study are taken into account when making suggestions for the improvement of legal community right affirmation in Thailand.

The study results showed that, in foreign countries, the community right had been legalized in both international and domestic laws, and also in court judgments. This legalization system played important roles in the affirmation of community right based on norms and traditions of the community. In Thailand, although the constitution B.E. 2540 and B.E. 2550 stated the affirmation of community right, there were no laws issued to confirm the right. For example, the community forest law was still not issued. The court judgments according to the written laws and other considerations of technical problems did not involve community rights at all. These practices caused the problems of community right affirmation in Thailand which cannot be further developed.

Therefore, the affirmation of community right in Thailand must be processed under some extended laws. The scope of community right affirmation and the court judgment must take norms and traditions of the community into consideration. They must not be too restricted by written laws and technical problems. This practice will help support the legal community right affirmation and provoke thoughts or concepts for the further development of the issue.